VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

5.12.2018

Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

E-mail sara.kuitunen@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAEIKSI ELINKEINOTULON VEROTTAMISESTA ANNETUN LAIN, TULOVEROLAIN JA ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISEKSI (HE 257/2018 vp)

Esityksen tavoitteena on yhteisöverotus, jossa yhteisöjen kaikki toiminta, varat ja tulot kuuluisivat pääsääntöisesti yhteen tulolähteeseen. Nykyinen yhteisöjen tulojen ja varojen jako henkilökohtaisten tulojen ja toisaalta elinkeinotoiminnan tulolähteeseen aiheuttaa tulkintaongelmia ja yhteisön taloudellista tulosta vastaamattomaan yliverotukseen. Esitys poistaa eräitä nykyjärjestelmään liittyviä tulkintakysymyksiä, mutta luo myös uusia.

Monet yhteisöt on jätetty uudistuksen ulkopuolelle perustellusta syystä. Esimerkiksi yleishyödyllisten yhteisöjen tai asunto-osakeyhtiöiden verotukseen uudistuksella ei ole välitöntä vaikutusta.

Muutoksia esitetään sovellettavaksi ensimmäisen kerran verovuoden 2020 verotuksessa. Lakien voimaantuloa on järkevä siirtää verovuodesta 2019 verosuoteen 2020, koska monien yhtiöiden tilikausi poikkeaa kalenterivuodesta

Esityksen mukaiset muutokset verolakeihin on kannatettava uudistus, joka poistaa pääosin tulolähdejakoon liittyvät yliverotustilanteet.

Veronmaksajain Keskusliitto kannattaa esityksen hyväksymistä.

Muun omaisuuden luovutustappio

Esityksen mukaan muuhun omaisuuteen kuuluvien muiden, kuin kiinteistöyhtiöiden osakkeiden ja henkilöyhtiön yhtiöosuuksien luovutustappio ei olisi normaalisti vähennyskelpoinen. Elinkeinotoiminnan verotuksessa on perustellusti noudatettu laajaa tulo- ja menokäsitettä. Poikkeukset luovutustappioiden vähennysoikeudessa

liittyvät käyttöomaisuusosakkeiden luovutusvoittojen verovapauteen. Eräin rajoituksen käyttöomaisuusosakkeiden luovutusvoitto on verovapaa. Symmetrian vuoksi vastaavasti luovutustappiot on säädetty vähennyskelvottomiksi. Veronkierron estämiseksi luovutustappion vähennysoikeuden rajoitukset on säädetty luovutusvoittojen verovapautta laajemmiksi.

Muuhun omaisuuteen luettavien liikeosakkeiden ja henkilöyhtiöosuuksien luovutustappion vähennysoikeuden rajoittamista ei voidaan perustella käyttöomaisuusosakkeiden luovutustappioiden vähennysrajoituksilla, koska muuhun omaisuuteen luettavien liikeosakkeiden tai henkilöyhtiöosuuksien luovutusvoitto ei ole koskaan verovapaa.

Osakeyhtiö on oikeushenkilö, jonka koko omaisuus on yhtiön vastuiden ja velkojen vakuutena. Tyypillinen muuhun omaisuuteen kuuluva osake olisi hyvänä vuonna voittovaroilla hankittu pörssiosake. Taloudellisen puskurin tarkoituksen mukaisesti, puskuria joudutaan purkamaan taloudellisesti huonona aikana, jolloin todennäköisesti myös hankittujen pörssiosakkeiden arvo on alentunut. Tällöin yritys joutuu maksamaan veroa todellista tulosta suuremmista tuloista.

Esityksen mukaan muuhun omaisuuteen luettavan osakkeen tai henkilöyhtiön yhtiöosuuden luovutustappio olisi vähennyskelpoinen viisi vuotta muun omaisuuden luovutusvoitosta. Yleensä yritykset eivät käy aktiivista kauppaan omaisuudella, joka luetaan muuhun omaisuuteen. Siten luovutustappion vähennysrajoitus merkitsee useimmissa tapauksissa täydellistä vähennyskieltoa.

Veronmaksajain Keskusliitto vastustaa ehdotetun 8a §:n ja 51d §:n 3 momentin säätämistä.

Muussa kuin tulonhankkimistarkoituksessa käytettävä omaisuus

Esityksen mukaan muuhun omaisuuteen kuuluvan omaisuuden luovutustappio ei olisi lainkaan vähennyskelpoinen, jos omaisuutta ei omisteta tulonhankkimistarkoituksessa. Ehdotetun EVL 42a § 2 momentissa säädettäisiin, että tällaisen omaisuuden hankintameno olisi poistettavissa omaisuuden luovutusvuonna mutta enintään luovutushinnan määräisenä. Säännös tarkoittaisi, että tällaisen omaisuuden hankintamenosta ei voisi tehdä poistoja.

Jos kyseessä on osakkaan yksityiskäytössä vastikkeetta oleva omaisuus, käypä vuokra, vähintään tehty poisto ja omaisuuteen liittyvät menot verotetaan nykyisin osakkaan saamana peiteltynä osinkona. Poisto ei siten ole nykyisinkään yhtiön vähennyskelpoinen meno. Jo olemassa olevan toimivan verosanktion vuoksi esitetty säännös on tarpeeton ja verotusta monimutkaistava säännös.

On myös huomattava, että hyödyke, esimerkiksi kiinteistö, huoneisto-osake tai vastaava, voi olla arvonnousun kannalta järkevä investointi, jolloin vain kyseisen omaisuuden omistusaikainen käyttö on verotuksessa vähennysoikeuden ulkopuolelle jätettävää yksityiskulutusta.

Esitetty monimutkainen ja tulkinnallinen säännös on tarpeeton. Vastikkeeton ja alivastikkeellinen yhtiön omaisuuden käyttö verotetaan osakkaalla peiteltynä osinkona. Yhtiön omaisuuden arvonnousu tai arvonlasku on omaisuuden käytöstä riippumaton tekijä ja tulee verottaa yleisten sääntöjen mukaan käytöstä riippumatta.

Veronmaksajain Keskusliitto vastustaa esitetyn 7 § 2 momentin ja 42a § 2 momentin säätämistä.

Vesa Korpela
lakiasiain johtaja